

Biedrība "Latvijas Mediju ētikas padome"

Ētikas padomes atzinums

Nr. 10/2021

Rīgā, 2021.gada 29.jūlijā

Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" (turpmāk – Biedrība) Ētikas padome šādā sastāvā: Ētikas padomes priekšsēdētāja vietniece Skaidrīte Lasmane, Ētikas padomes locekļi Guntars Līcis, Aivars Pastalnieks, Baiba Liepiņa, Daiga Sproģe, Aleksandrs Mirlins, Andris Saulītis

konstatē:

[1] Biedrība š.g. 31.maijā saņēma Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk - NEPLP) vēstuli, ar kuru NEPLP Biedrībai pārsūta biedrības "Zemnieku Saeima" sūdzību par 2021.gada 16.aprīlī VISA "Latvijas Radio" (turpmāk - Latvijas Radio) izplatītajā raidījumā "Pēcpusdiena" izteiktajiem komentāriem un nepatiesas informācijas atspoguļošanu (turpmāk - Sūdzība).

[2] Sūdzībā norādīts, ka Latvijas Radio 16.aprīļa raidījumā "Pēcpusdiena" ap plkst. 17:50, kā ekspertam piesaistītajam Elvim Jansonam, komentējot raidījuma "Zemes stāsti" režisora un autora Armanda Tripāna viedokļa rakstu portālā La.lv, tika sniegta vienpusēja un maldinoša informācija par lauksaimniecības procesiem. Sūdzībā norādīts, ka iepriekš minētā E.Jansona rīcība ir pretrunā Biedrības Ētikas kodeksa 4.1.punktā nostiprinātajam godprātības principam, 4.2.punktā nostiprinātajam daudzveidības principam, kā arī 4.4.punktā nostiprinātajam faktu un viedokļu nošķiruma principam.

[3] Biedrības valde Sūdzību nodeva izskatīšanai Ētikas padomei atbilstoši Biedrības Statūtu 6.1.1. punktam.

[4] Biedrības valde 2021.gada 4.jūnijā lūgusi Latvijas Radio sniegt viedokli par Sūdzībā aplūkoto situāciju atbilstoši Biedrības Statūtu 6.2.punktam.

Latvijas Radio viedoklī norādīts, ka Latvijas Radio pilnībā noraida Sūdzībā izteiktos pārmetumus un atzīst tos par nepamatotiem. Latvijas Radio vērs uzmanību, ka Sūdzībā aplūkotajā raidījumā ir ievēroti Biedrības Ētikas kodeksā nostiprinātie principi, turklāt vērs uzmanību, ka atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksei viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei, jo tas atspoguļo personas subjektīvu vērtējumu, tādējādi nevar būt ne patiess, ne nepatiess, turklāt viedokļa paušanas forma apgalvojuma vai pieņēmumu formā pati par sevi nevar būt pamats preses brīvības ierobežošanai. Tāpat Latvijas Radio vērs uzmanību, ka arī paša iesniedzēja Sūdzībā norādīts, ka raidījumā paustais bijis E.Jansona viedoklis.

Ievērojot konstatēto, Biedrības Ētikas padome:

secina:

[5] Ētikas padome vērs uzmanību, ka nedz normatīvie akti, nedz Biedrības Statūti vai Ētikas kodekss nedod tai tiesības sniegt apstākļu juridisko vērtējumu un pārbaudīt Sūdzībā aplūkotās situācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Biedrības Ētikas padome Sūdzībā norādīto vērtē

atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksa nosacījumiem, sniedzot konkrētās situācijas novērtējumu no profesionālās ētikas viedokļa.

[6] Ētikas padome Sūdzībā aplūkotajā mediju materiālā nekonstatē Biedrības Ētikas kodeksā nostiprināto principu pārkāpumus. Ētikas padome pievienojas Latvijas Radio skaidrojumā paustajam, ka raidījumā izteikts E.Jansona viedoklis, un Latvijas Radio redzējumam, ka viedokli nevar pakļaut patiesības pārbaudei. Ētikas padome nevar secināt, ka raidījumā paustais E.Jansona viedoklis pasniegts kā fakts. Tieši tā veidojas viedokļu plurālisms, un to precīzi ilustrē Sūdzībā aplūkots gadījums, kurā tiek pausts atšķirīgs viedoklis par kāda cita medija materiālā izteiktu citas personas viedokli.

[7] Ētikas padome vērs uzmanību, ka apstākļi, ka kādas personas pausts viedoklis nesaskan ar citas personas viedokli vai raisa tai nepatiku, nevar būt par pietiekamu pamatu, lai medija rīcību, pieļaujot ētera personības viedokļa paušanu aplūkotajā gadījumā, uzskatītu par neētisku atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksam. Pat tāda viedokļa, kas kādai sabiedrības daļai šķiet nepieņemams, paušanas pieļaušana ir nozīmīga tiesību uz vārda brīvību nodrošināšanai un viedokļu plurālisma veidošanai.

Ievērojot secināto, Biedrības Ētikas padome

atzīst:

- 1) Iesniedzēju Sūdzībā norādītajā rakstā nav konstatējams Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpums;
- 2) Ētikas padomes atzinums nosūtāms Iesniedzējam un informācija izplatāma atbilstoši Biedrības Statūtu 6.6. punktam;
- 3) Atzinums publicējams Biedrības interneta vietnē.